

Landbouwbedrijf Swinkels
De heer/ mevrouw W. Swinkels
Beliënberkdijk 7
5712 SE SOMEREN

VERZONDEN 14 DEC. 2015

Datum	Ons kenmerk	Telefoonnummer	Contactpersoon
14 december 2015	Z/006736	(0485)-338 324	Mevrouw C. Kroekenstoel
Bijlage(n)	Uw kenmerk	Registratienummer	Onderwerp
2	09.248	23204	Natuurbeschermingswet

Geachte heer, mevrouw Swinkels,

Op 31 juli 2015 hebben wij een aanvraag voor een vergunning ingevolge de Natuurbeschermingswet ontvangen.

Dit project, uitgevoerd op de Beliënberkdijk 7, 5712 SE te Someren, betreft een wijziging/uitbreiding van een veehouderij.

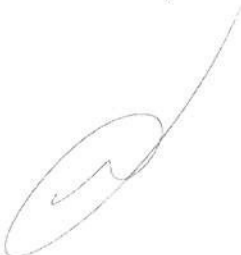
Hierbij doen wij u het originele besluit en de bijbehorende kennisgeving toekomen. Voor de rechtsgang verwijzen wij u naar de kennisgeving of het besluit. Voor deze procedure is de kennisgeving gepubliceerd op www.brabant.nl/bekendmakingen en is het besluit terug te vinden op www.brabant.nl/loket/verleende-vergunningen.

Voor het behandelen van uw aanvraag worden op basis van de Legesverordening provincie Noord-Brabant 2012 geen leges geheven. De Legesverordening provincie Noord-Brabant 2012 kunt u inzien op www.brabant.nl.

Aan deze procedure is een kenmerk gekoppeld. U dient bij correspondentie ons kenmerk te vermelden. Voor informatie kunt u zich wenden tot de in deze brief vermelde contactpersoon.

Een afschrift is verzonden aan uw gemachtigde.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

De heer ing. J.D. Nijkamp,
Directeur a.i. Omgevingsdienst Brabant Noord

Bijlage(n)

- Definitief besluit.
- Kennisgeving.
- Legesbesluit.

In afschrift aan

- Agrifirm Exlan, De heer S. van Summeren, Postbus 200, 5460 BC VEGHEL (stefan.van.summeren@exlan.nl).
- Gemeente Someren, De heer G. van der Kant, Postbus 290, 5710 AG SOMEREN.
- Provincie Limburg, Cluster Vergunningen, Mevrouw P. Janssen, Postbus 5700, 6202 MA MAASTRICHT.
- Stichting Werkgroep Behoud de Peel, De heer W.M.M. van Opbergen, Lavendelheide 27, 5754 EA DEURNE.

Beschikking van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant

VERZONDEN 14 DEC. 2015

op de op 31 juli 2015 door ons ontvangen aanvraag voor een vergunning ingevolge artikel 19d van de Natuurbeschermingswet 1998 van Landbouwbedrijf Swinkels voor het wijzigen/uitbreiden van een veehouderij gelegen aan de Beliënberkdijk 7, 5712 SE te Someren.

INHOUDSOPGAVE

BESCHIKKING.....	3
1 Onderwerp.....	3
2 Beschikking	3
PROCEDURELE ASPECTEN	4
1 Aanvraag	4
2 Bevoegd gezag	4
3 Uniforme openbare voorbereidingsprocedure	4
4 Ontvankelijkheid.....	4
5 Zienswijzen naar aanleiding van de aanvraag	4
6 Zienswijzen naar aanleiding van terinzagelegging van het ontwerpbesluit.....	4
7 Instemming.....	11
OVERWEGINGEN EN TOETSINGEN.....	12
1 Wettelijk kader – Natuurbeschermingswet 1998	12
1.1 Natura 2000-gebieden.....	12
2 Mogelijke effecten van het project	14
3 Stikstofdepositie	14
3.1 Beoogde situatie in aanvraag	14
3.2 Verordening stikstof en Natura 2000 Noord-Brabant 2013	14
3.3 Uitgangssituatie	15
3.4 Effecten stikstofdepositie op beschermde natuurgebieden	15
3.5 Overwegingen effecten op beschermde gebieden	16
3.6 Conclusie.....	18
Bijlage 1: AERIUS Register: verschilberekening en toedeling ontwikkelingsruimte (kenmerk: 2Doa3kg9Ds (22 september 2015)).	19
Bijlage 2: AERIUS-berekening beoogde situatie (kenmerk: 2FUXKKNzqa (08 september 2015)).	19
Kennisgeving Natuurbeschermingswet 1998	20

BESCHIKKING

1 Onderwerp

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant hebben op 31 juli 2015 van Landbouwbedrijf Swinkels een aanvraag ontvangen voor een vergunning ingevolge artikel 19d van de Natuurbeschermingswet 1998. De aanvraag betreft het wijzigen/uitbreiden van een veehouderij, gelegen aan de Beliënberkdijk 7, 5712 SE te Someren.

2 Beschikking

Gelet op de bepalingen van de Natuurbeschermingswet 1998 besluiten wij:

- I. aan Landbouwbedrijf Swinkels, aan de Beliënberkdijk 7, 5712 SE te Someren, de op grond van artikel 19d van de Natuurbeschermingswet 1998 vereiste vergunning te verlenen voor het wijzigen/uitbreiden van een veehouderij, inclusief toedeling van ontwikkelingsruimte zoals weergegeven in bijlage 1, aan de Beliënberkdijk 7, 5712 SE te Someren, in de gemeente Someren, gelegen nabij de Natura 2000-gebieden, zoals opgenomen in bijlagen 1 en 2 bij deze vergunning;
- II. dat de beschrijving van het project, in de aanvraag en de bijlagen 1 en 2 bij deze beschikking, voor zover deze betrekking heeft op de activiteit, stalsystemen, veebezetting en emissiepunten, onderdeel uitmaakt van deze vergunning.

Bijlage 1: AERIUS Register: verschilberekening en toedeling ontwikkelingsruimte (kenmerk: 2Doa3kg9Ds (22 september 2015)).

Bijlage 2: AERIUS-berekening beoogde situatie (kenmerk: 2FUXKKNzqa (8 september 2015)).

's-Hertogenbosch, 14 december 2015

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

De heer ing. J.D. Nijkamp,
Directeur a.i. Omgevingsdienst Brabant Noord

PROCEDURELE ASPECTEN

1 Aanvraag

Op 31 juli 2015 hebben wij van Landbouwbedrijf Swinkels een aanvraag voor een vergunning ingevolge artikel 19d van de Natuurbeschermingswet 1998 (hierna: Nbw 1998) ontvangen. De aanvraag is op 3 augustus 2015 en 8 september 2015 aangevuld. Een uitgebreide projectomschrijving is opgenomen in de aanvraag. De aanvraag is geregistreerd onder nummer Z/006736.

2 Bevoegd gezag

Omdat het hoofdzakelijk gevolg van het project plaatsvindt op (een gedeelte van) een gebied in de provincie Noord-Brabant, zijn wij op grond van artikel 2 respectievelijk artikel 2a van de Nbw 1998 bevoegd om op de aanvraag te beslissen. Bij ons besluit nemen wij tevens de gevolgen voor Natura 2000-gebieden mee buiten onze provinciegrens en/of buiten Nederland.

3 Uniforme openbare voorbereidingsprocedure

Op 23 september 2008 en 14 februari 2012 hebben wij besloten de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing te verklaren op de voorbereiding van besluiten op aanvragen om een vergunning ingevolge artikel 19d respectievelijk artikel 16 van de Nbw 1998 (Provinciaal Blad, nummer 174/08 en 46/12).

4 Ontvankelijkheid

Ten aanzien van de aspecten van de aanvraag waarvoor een vergunning ingevolge de Nbw 1998 is vereist, hebben wij beoordeeld of de aanvraag volledig is en voldoende gegevens bevat. Wij zijn van oordeel dat de aanvraag voldoende informatie bevat voor een goede beoordeling van die aspecten waarvoor een vergunning is vereist.

5 Zienswijzen naar aanleiding van de aanvraag

Op grond van artikel 44, tweede en derde lid, van de Nbw 1998 hebben wij het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Someren in de gelegenheid gesteld een zienswijze te geven over de aanvraag. Van deze gelegenheid is geen gebruik gemaakt.

6 Zienswijzen naar aanleiding van terinzagelegging van het ontwerpbesluit

De kennisgeving over het ontwerpbesluit en bijbehorende stukken is gepubliceerd op de website www.brabant.nl onder 'bekendmakingen' en op www.overheid.nl op 14 oktober 2015. Vervolgens heeft het ontwerpbesluit gedurende zes weken ter inzage gelegen bij de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN), Victoriaalaan 1 b-g, 5213 JG 's-Hertogenbosch, namelijk van 15 oktober 2015 tot en met 25 november 2015, en is een ieder in de gelegenheid gesteld zienswijzen naar voren te brengen.

Naar aanleiding van het ontwerpbesluit op de aanvraag zijn, binnen de door de wet gestelde termijn, op 20 november 2015 zienswijzen ingebracht door Stichting Werkgroep Behoud de Peel, de heer W.M.M. van Opbergen, Lavendelheide 27, 5754 EA te Deurne.

Wij hebben geen reactie van de aanvrager ontvangen hierop. De zienswijzen worden hieronder samengevat en per onderdeel voorzien van onze reactie.

- 1. Op 16 augustus 2014 werd volgens u door het bedrijf de hoogste depositie in de periode tussen 1 januari 2012 en 31 december 2014 veroorzaakt. Het bedrijf veroorzaakte op die datum een ammoniakemissie van 2.729,05 kg/jr. Deze emissie wordt door u als de referentiesituatie beschouwd. U toetst daarmee blijkbaar niet aan 7 december 2004. Het betreft dus een legalisatie. Klopt dat?
Zo ja, dan geven de resultaten die met de PAS worden behaald ons inziens geen aanleiding om legalisaties toe te staan.*
- 2. Behalve de legalisatie van de referentiesituatie verleent u ook nog vergunning voor een toename ten opzichte daarvan. De ammoniakemissie neemt toe van 2.729,05 naar 3.086 kg/jr. De maximale stikstofdepositie op de 'Grote Peel' neemt volgens u toe van 1,33 naar 1,51 mol/ha/jr. Volgens u is er ontwikkelingsruimte beschikbaar en 'kan op basis van de passende beoordeling van de PAS, waar de gebiedsanalyses onderdeel van uitmaken, worden geconcludeerd dat mogelijk significant negatieve effecten, wat betreft stikstofdepositie, kunnen worden uitgesloten'. Met die conclusie zijn wij het niet eens. Werkgroep Behoud de Peel (hierna: WBdP) is van mening dat met het PAS de Europese Habitatrichtlijn onvoldoende is geïmplementeerd in de Nbw 1998.*

Onze reactie op genoemde punten 1 en 2, in samenhang bezien.

Eerst volgt nu de algemene uitleg, die overigens ook verderop in deze vergunning staat.

In de Programmatische Aanpak Stikstof (hierna: PAS) is ruimte voor economische ontwikkelingen die stikstofdepositie veroorzaken op Natura 2000-gebieden. Deze depositieruimte is allereerst beschikbaar voor autonome ontwikkelingen. Daarnaast is er ruimte beschikbaar voor projecten en andere handelingen waarvan de veroorzaakte stikstofdepositie onder de grenswaarde blijft en geen overige effecten veroorzaakt. Het overige gedeelte van de depositieruimte kan als ontwikkelingsruimte worden toegedeeld aan (deels prioritaire) projecten en andere handelingen. Dit wordt in toedelingsbesluiten (besluiten als bedoeld in 19km, aanhef en onder 1, van de Nbw 1998) vastgelegd. De ontwikkelingsruimte wordt bepaald ten opzichte van:

- a) de verleende Natuurbeschermingswetvergunning of omgevingsvergunning inclusief verklaring van geen bedenkingen voor de Nbw 1998 voor het hoogst belaste of meest nabij gelegen Natura 2000-gebied;
- b) een project als bedoeld in artikel 19kh, lid 7, van de Nbw 1998, waarvoor op basis van artikel 19koa Nbw 1998 een melding is ingediend, dan wel;
- c) de hoogste feitelijke depositie binnen de periode van 1 januari 2012 tot en met 31 december 2014. Deze hoogste depositie moet passend zijn binnen de kaders van de op dat moment geldende toestemming en mag niet meer zijn dan de op 1 januari 2015 geldende toestemming;
- d) als na de bovengenoemde verleende Natuurbeschermingswetvergunning, omgevingsvergunning inclusief verklaring van geen bedenkingen, of project waarvoor een melding is ingediend, een of meer meldingen zijn gedaan die betrekking hebben op wijzigingen van het project waarop dat toestemmingsbesluit of de eerstgenoemde melding betrekking had, wordt de toename bepaald ten opzichte van het project zoals dat is gewijzigd overeenkomstig de laatste melding.

Concreet reageren wij naar aanleiding van genoemde 2 punten als volgt:

- 1) in dit besluit is situatie (c) van toepassing om de feitelijke situatie, passend binnen de milieuvergunde situatie, te bepalen. Er is voor deze locatie niet eerder een Natuurbeschermingswetvergunning verleend. U mag dat een legalisatie noemen, maar wel een die zijn grondslag vindt in de PAS, inclusief de AERIUS-berekeningen die aan de PAS ten grondslag liggen, de Passende Beoordeling van de PAS, enzovoorts. In de systematiek van de PAS is de referentiedatum van 7 december 2004 niet meer aan de orde. Er is een uitzondering mogelijk via artikel 19kr Nbw 1998, waarmee men in feite bovenstaande PAS-systematiek niet langer toepast, maar dat is hier niet aan de orde;
 - 2) de genoemde toename in depositie heeft geleid tot toedeling van ontwikkelingsruimte, zoals in de vergunning beschreven, passend binnen de PAS-systematiek. In het besluit staat ook de onderbouwing voor deze toename, met name in paragraaf 3.5 'Overwegingen effecten op beschermde gebieden'. In de zienswijze wordt niet nader aangegeven waar die onderbouwing eventueel mank zou gaan of te kort zou schieten. Meer informatie over de PAS en alle onderliggende documenten is te vinden via internet, onder andere via <http://pas.natura2000.nl/>. Op de stelling dat met de PAS niet zou worden voldaan aan de Habitatrichtlijn willen wij niet reageren nu deze stelling niet nader is gespecificeerd. Het voert hier te ver om de hele PAS-systematiek in detail te gaan verklaren.
3. *Volgens de gebiedsanalyses zal de ernstige mate van stikstofoverbelasting op de peelgebieden in 2030 nauwelijks afgenomen zijn. Herstelmaatregelen om verslechtering van habitats te voorkomen zijn echter ontoereikend:*
- a. *de stikstofdepositie daalt tot 2030 met slechts ongeveer 19%. Volgens de gebiedsanalyse van september 2015 zal de ernstige mate van stikstofoverbelasting in de peelgebieden in 2030 nauwelijks zijn afgenomen;*
 - b. *met beheer is men al tientallen jaren bezig. Nog meer beheer kan niet zonder (extra) negatieve gevolgen voor het gebied blijven;*
 - c. *de hydrologische maatregelen zorgen niet voor de benodigde stabiele waterstand;*
 - d. *onduidelijk is of het Nationaal Natuurnetwerk (NNN) compleet wordt uitgevoerd, wanneer het wordt uitgevoerd en of ook daarbuiten maatregelen worden getroffen;*
 - e. *zelfs bij een optimale hydrologie is regelmatig beheer nodig, dat door de vernatting van het gebied moeilijk zonder schade aan de habitats kan worden uitgevoerd;*
 - f. *als maatregel worden hydrologische projecten opgevoerd waarvan de uitvoering nog niet verzekerd is;*
 - g. *als maatregel wordt het project 'Nieuw Limburgs Peil' (NLP) opgevoerd, dat aantoonbaar niet wordt uitgevoerd.*

Onze reactie op punt 3.

- a) een daling van 281 mol zoals die in deze zienswijze wordt geciteerd uit de gebiedsanalyse, is naar onze mening niet gering te noemen. In AERIUS Monitor wordt een onderscheid gemaakt tussen de daling in molen/ha/jaar tot 2030 als gevolg van alle maatregelen (in binnen- en buitenland, ten gevolge van het Besluit emissiearme huisvesting, schonere auto's, et cetera) en het aandeel in die daling ten gevolge van PAS-maatregelen en specifiek provinciaal beleid (met name in Noord-Brabant en Limburg). In dat opzicht is die daling ten gevolge van PAS-maatregelen ongeveer 1/3 deel van de totale daling van de stikstofdepositie;

- b) het voortzetten van het huidige beheer zoals het verwijderen van berken, het maaien, begrazen en plaggen leidt tot het afvoeren van voedingsstoffen. In de gebiedsanalyse voor de Peelgebieden tezamen (het betreft de nummers 139-140, in te zien via http://pas.natura2000.nl/pages/gebiedsanalyses_1-7-2015_7-9-2015.aspx) staan in hoofdstuk 4 de herstelmaatregelen nader beschreven. In de zienswijze wordt niet aangegeven waarom dit voortgezet beheer zou leiden tot negatieve gevolgen voor het gebied. De genoemde maatregelen in hoofdstuk beperken zich overigens niet tot de opsomming die wij zojuist gaven; het gaat immers ten aanzien van H7110A (Actieve hoogvenen) en H7120 (Herstellende hoogvenen) met name ook om het dempen, stuwen en verleggen van watergangen, het afdammen of dempen van sloten en greppels, het aanleggen van (hydrologische) bufferzones en het aanleggen van dammen en compartimenten (en optimalisatie compartimentering);
- c) met de hydrologische maatregelen zoals opgenomen in de gebiedsanalyse wordt een hoger en stabiel grondwaterpeil bereikt. Zie de maatregelen uit de gebiedsanalyse die hierboven bij (a) zijn opgesomd. In de zienswijze is niet aangegeven waarom vooral de interne hydrologische maatregelen zouden leiden tot een grotere waterstandfluctuatie. Dat wordt in de bovengenoemde gebiedsanalyse bij ons weten ook nergens als knelpunt genoemd;
- d) in de gebiedsanalyse is opgenomen welke maatregelen worden getroffen en hoe de tijdige uitvoer hiervan wordt geborgd. De volledige uitvoer van het NNN maakt hier geen onderdeel van uit. Dat is immers een ruimtelijk kader en is hier niet relevant;
- e) naast de maatregelen voor verbetering van de hydrologie wordt (bestaand) beheer uitgevoerd. In de gebiedsanalyse is opgenomen, met name in de hoofdstukken 4 en 8, welke maatregelen worden getroffen en hoe de correcte uitvoer hiervan wordt geborgd. Daarbij is overigens ook in 8.3 het omgaan met onzekerheden genoemd (bijvoorbeeld de verschuiving van leefgebieden van soorten) en hoe daarmee kan worden omgegaan (bijvoorbeeld door zeer geleidelijke peilopzet en monitoring);
- f) de herstelstrategieën en de wetenschappelijke onderbouwing daarvan zijn vastgelegd in de achtergronddocumenten 'Herstelstrategieën Stikstofgevoelige Habitats, deel I, II en III' van het Programma aanpak stikstof, in te zien via <http://pas.natura2000.nl/pages/herstelstrategieen-navigatie-2.aspx>. Deze documenten zijn voorgelegd aan een wetenschappelijke reviewcommissie en zijn door deze commissie als ruim voldoende tot goed beoordeeld. Uit de herstelstrategieën zijn in de gebiedsanalyses voor elk van de onderscheiden Natura 2000-gebieden de maatregelen geselecteerd die specifiek in dat gebied kunnen worden toegepast. De maatregelen zijn niet vrijblijvend.
De maatregelen zijn niet vrijblijvend. Wanneer met de realisering van de in de gebiedsanalyses opgenomen herstelmaatregelen onvoldoende voortgang wordt geboekt, kunnen de verantwoordelijke bestuursorganen de uitvoering van de maatregelen afdwingen door de bevoegdheden toe te passen die hen daarvoor op grond van enige wet toekomen, overeenkomstig de daarin gestelde regels. Artikel 19kj Nbw 1998 wijst er nadrukkelijk op dat de bestuursorganen die het aangaat, zorg dragen voor een tijdige uitvoering van de PAS-maatregelen;
- g) zie ook onze reactie bij punt 3f. In de gebiedsanalyse is opgenomen welke maatregelen worden getroffen en hoe de correcte uitvoer hiervan wordt geborgd. Het is om die reden dat er in 8.2 van de gebiedsanalyse wordt vermeld dat monitoring in de praktijk moet uitwijzen of de uitkomsten van het gebruikte hydrologisch model kloppen en de maatregelen inderdaad effectief zijn. Er is voor ons voornamelijk geen aanleiding om te veronderstellen dat deze hydrologische maatregel niet gaat werken.

4. *een groot deel van de in 2030 verwachte depositiereductie is gebaseerd op aannames over de reductie die bij andere sectoren (zoals verkeer en industrie) en in het buitenland wordt gerealiseerd;*

5. *het is de vraag of de berekeningen zullen kloppen.*

Onze reactie op genoemde punten 4 en 5 tezamen.

De aannames in de PAS zijn onderbouwd op basis van de best beschikbare kennis en inzichten, met daarin verwerkt de doorwerking van het huidige beleid en ook de concrete beleidsvoornemens voor de diverse sectoren (waaronder verkeer en industrie).

Het Programma Aanpak Stikstof maakt gebruik van het rekeninstrument AERIUS.

Op 15 december 2015 wordt een eerste herziening van het Programma Aanpak Stikstof verwacht, inclusief actualisatie van de gebiedsanalyses en de passende beoordeling. Monitoring is de sleutel om waar nodig het programma bij te stellen.

Het rekenprogramma AERIUS is gebaseerd op de best beschikbare wetenschappelijke kennis en is een verplicht voorgeschreven rekenmodel (zie artikel 19kb en volgende van de Nbw 1998, gelezen in samenhang met artikel 2 van de Regeling programmatische aanpak stikstof). In de zienswijze wordt overigens niet nader onderbouwd waarop de twijfels aan de berekeningen zijn gebaseerd.

6. *De OR wordt (grotendeels) van tevoren al uitgedeeld, op basis van voorspelde reducties, terwijl later pas blijkt of de reductie behaald wordt. Het is de vraag of bijsturen dan nog mogelijk is.*

Onze reactie op punt 6.

De generieke bronmaatregelen en de gebiedsgerichte herstelmaatregelen uit het programma zijn niet specifiek gekoppeld of te koppelen aan de projecten waaraan toestemming wordt verleend. De maatregelen vormen een totaalpakket waarmee op het niveau van het programma wordt gewaarborgd dat overal een langjarige afname van stikstofdepositie wordt gerealiseerd, de kwaliteit van de voor stikstof gevoelige habitattypen en leefgebieden behouden wordt en de instandhoudingsdoelstellingen voor die habitattypen en soorten met een voor stikstof gevoelig leefgebied niet in gevaar komen en zonder onevenredige vertraging worden gehaald. Per gebiedsanalyse is (in hoofdstuk 7) aangegeven welke maatregelen met welke planning (binnen welke PAS-perioden) uitgevoerd zullen gaan worden en hoe de uitvoering van de maatregelen is geborgd. Per habitatype heeft daarop een beoordeling plaatsgevonden of het maatregelenpakket voldoende is om het instandhoudingsdoel te realiseren. Daarbij is betrokken het treffen van generieke emissiebeperkende maatregelen en de uitgifte van de ontwikkelingsruimte. Op basis daarvan is geoordeeld dat er met de uitgifte van ontwikkelingsruimte in relatie tot het geschetste depositieverloop en bij de uitvoering van de in deze gebiedsanalyse genoemde en geborgde maatregelen op habitatniveau geen verslechtering optreedt, behoud gedurende de eerste PAS periode is geborgd en daar waar uitbreidings- en of verbeterdoelen aan de orde zijn, geldt dat deze op termijn behaald kunnen worden ondanks de uitgifte van ontwikkelingsruimte. Het is onder deze condities daarom verantwoord om over te gaan tot het uitgeven van de ontwikkelingsruimte. Monitoring is daarbij de sleutel om waar nodig het programma bij te stellen.

In de gebiedsanalyse van de peelgebieden is opgenomen dat er rekening mee is gehouden dat de afname van de stikstofdepositie niet volgens een rechte lijn verloopt, maar volgens een golvende dalende lijn. Er is in aanmerking genomen dat in het begin van het tijdvak van het programma mogelijk tijdelijk een toename van de stikstofdepositie kan plaatsvinden ten opzichte van de uitgangssituatie bij aanvang van het programma. Hiervan kan sprake zijn wanneer de uitgifte van ontwikkelingsruimte en de feitelijke benutting van die ontwikkelingsruimte sneller verlopen dan de daling van de stikstofdepositie. Omdat de uitgifte van ontwikkelingsruimte binnen het tijdvak van de PAS gelimiteerd is, zal een mogelijke tijdelijke toename van depositie aan het begin van het tijdvak echter altijd gepaard gaan met een verminderde uitgifte van ontwikkelingsruimte op een later moment in datzelfde tijdvak en vanaf dat moment een versnelde daling van depositie. Voor een verder doorkijkje (naar bijvoorbeeld het jaar 2030) zij verwezen naar de PAS zelve, maar dan wel gezien in samenhang met het belangrijke instrument van monitoring.

Bovendien is het wettelijk verankerd (in artikel 19kg, vijfde lid, Nbw 1998), dat het Programma aanpak stikstof ten minste eenmaal in de zes jaar wordt vastgesteld en geldt voor een tijdvak van zes jaar. Het is nadrukkelijk niet zo dat nu al ontwikkelingsruimte wordt weggegeven die nog moet worden gerealiseerd via voorspelde dalingen door maatregelen ver in de toekomst. Nadrukkelijk is de gefaseerde toedeling van ontwikkelingsruimte ook in de wet vastgelegd (getuige de termijn van drie jaar, genoemd in artikel 19kha Nbw 1998). GS hebben die fasering nader uitgewerkt in de 'Beleidsregel toedeling ontwikkelingsruimte PAS segment 2 Noord-Brabant', waar in artikel 3, zesde lid, is bepaald dat er uit segment 2 per periode van één jaar maximaal 16% van de beschikbare ontwikkelingsruimte zal worden toegedeeld.

7. *Na 2030 is verdere reductie bijna onmogelijk, omdat dan de beste technieken worden toegepast. De kritische depositiewaarde voor hoogveen wordt op deze manier nooit benaderd, laat staan bereikt.*

Onze reactie op punt 7.

De ontwikkeling van de 'best beschikbare technieken' staan niet stil. Wij delen de pessimistische vooruitzichten ten aanzien van 2030 dan ook niet. Daarnaast is deze zienswijze voor wat betreft het (kunnen) bereiken van de kritische depositiewaarde meer algemeen van aard. Ondanks de eerder genoemde overschrijding van de kritische depositiewaarden wordt door de uitvoering van de herstelmaatregelen in deze gebieden, gezien de te verwachten effecten, de locatie waarop deze effecten verwacht worden en de verwachte termijn van optreden van effecten, gewaarborgd dat in het eerste tijdvak van de PAS geen verslechtering optreedt van de kwaliteit van de aangewezen habitattypen en habitats van soorten. Het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen van alle soorten en habitattypen waarvoor de peelgebieden zijn aangewezen, blijft door het uitvoeren van de herstelmaatregelen ook in de volgende tijdvakken mogelijk.

Daarbij kan worden aangemerkt dat aan de kritische depositiewaarde eerder een indicatieve betekenis moet worden toegekend dan deze te beschouwen als allesbeslissende factor. Zoals bekend is herstel van de hydrologie voor hoogveenontwikkeling vele malen belangrijker dan het bewerkstelligen van een verdere daling van de stikstofdepositie, hoewel dat laatste zeker niet uit het oog wordt verloren.

8. *De PAS gaat uit van irreële aannames, zoals de werking van de technieken van 100% en de gelijkblijvende verdeling van dieren over Nederland. Verdere concentratie van dieren in de peelregio is niet te voorkomen. De kans bestaat dat de in de PAS voorspelde reductie niet bereikt wordt, doordat de emissiearme systemen niet gebruikt worden voor het behalen van reductie, maar (deels) om meer dieren te kunnen houden.*

Onze reactie op punt 8.

Bij de PAS is het uitgangspunt dat de reeds bestaande stikstofdeposities zijn meegewogen bij het bereiken van de doelstellingen. Op de werking van technieken en de aanwezigheid van emissiereducerende systemen wordt toegezien door toezicht en handhaving. Het aantal dieren per stal, per bedrijf of per regio maakt geen onderdeel uit van de Programmatische Aanpak Stikstof en is derhalve niet betrokken bij de beoordeling of de aanvraag verleend kan worden in het kader van de Nbw 1998.

9. *Het is zeer de vraag of de PAS-reductiemaatregelen voldoende zullen zijn. Ter illustratie worden die punten aangedragen:*
- a) *Er is sprake van de vele kleine bijdragen onder de 0,05 mol, die geheel vrij zijn verklaard en die niet eens gemeld hoeven te worden. Daarnaast worden deposities onder de grenswaarden van 1 mol met een melding afgedaan. Er is geen inzicht in het cumulatief effect van die vele bijdragen. Hiermee wordt in de PAS onvoldoende rekening gehouden.*

- b) Een van de bronmaatregelen is vastgelegd in een overeenkomst met LTO over de toepassing van voer- en managementmaatregelen, op vrijwillige basis. Uitvoering van deze maatregelen is onvoldoende verzekerd.*
- c) In bestaande milieuvergunningen zit nog veel onbenutte ruimte, tot wel 40% van de feitelijke gehouden dieren. Daarmee kan de veestapel worden uitgebreid zonder wijziging van de omgevingsvergunning of het doen van een melding [onder het Activiteitenbesluit; onze toevoeging], dan wel het aanvragen van een Nbw-vergunning. Deze toename is onvoldoende verwerkt in de PAS.*

Onze reactie op punt 9.

- a) binnen het Programma Aanpak Stikstof is op basis van indicatieve berekeningen vastgesteld tot hoeveel depositie, activiteiten met een effect kleiner of gelijk aan 0,05 mol/ha/jr in cumulatie per Natura 2000-gebied, gaan leiden. Deze depositie maakt onderdeel uit van de depositieruimte voor autonome ontwikkeling, binnen de totale depositieruimte die er per Natura 2000-gebied is bepaald. Uit de passende beoordeling is tot op hectareniveau gebleken dat de natuurlijke kenmerken niet worden aangetast door uitgifte van deze totale depositieruimte. Ingevolge artikel 8 van de Regeling PAS geldt de meldingsplicht niet voor activiteiten met een depositie kleiner dan of gelijk aan 0,05 mol/ha/ja. De deposities kleiner dan of gelijk aan de drempelwaarde van 0,05 mol/ha/ja worden in het kader van het programma gemonitord, als onderdeel van de monitoring van de autonome ontwikkeling. Bijsturing kan plaats vinden indien dit uit de monitoring noodzakelijk blijkt. De effecten van deze activiteiten gezamenlijk worden door AERIUS Monitor in beeld gebracht en zijn als zodanig binnen de passende beoordeling van de PAS beoordeeld. Door deze activiteiten gezamenlijk in beeld te brengen, zijn ook de effecten daarvan op verder weg gelegen gebieden in beeld gebracht;
- b) niet alles wat deze bronmaatregelen zou moeten opleveren tot het jaar 2030 (de afspraak gaat over 10 kiloton), wordt al in de eerste PAS-periode (2015-2021) ingeboekt en omgezet in toe te delen ontwikkelingsruimte. Tot 2020 gaat het om circa 3,2 kiloton. Ook hier is bijsturing mogelijk bij tegenvallende resultaten. Bovendien zouden tegenvallende reductiecijfers in de toekomst kunnen leiden tot nieuw overleg over de overeenkomst met LTO;
- c) deze zienswijze gaat er kennelijk van uit, dat de bestaande milieuvergunningen dan wel meldingen onder het Activiteitenbesluit milieubeheer (en vergelijkbare 'toestemmingen') automatisch allemaal voor 100% vergund, dan wel gelegaliseerd worden voor de Nbw 1998, onder de PAS. Dat is niet juist. Op basis van artikel 5, lid 5, van de Regeling programmatische aanpak stikstof wordt bij wijziging van een bestaande activiteit de benodigde ontwikkelingsruimte bepaald door na te gaan wat de hoogste feitelijke depositie was binnen de periode van 1 januari 2012 tot en met 31 december 2014. Deze hoogste depositie moet passend zijn binnen de kaders van de op dat moment geldende toestemming, maar mag niet meer zijn dan de op 1 januari 2015 geldende toestemming (lees: milieuvergunning of melding). Het alsnog opvullen van de loze ruimte in de milieuvergunning (van bijvoorbeeld 40%) is niet mogelijk. Die vrees is ongegrond.

Conclusie

De zienswijzen hebben niet geleid tot een wijziging van het besluit ten opzichte van het ontwerpbesluit.

7 Instemming

Op grond van artikel 2, vijfde lid, van de Nbw 1998 hebben wij het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg gevraagd om in te stemmen met het besluit waarbij wij hebben aangegeven het ontbreken van een reactie, conform het door alle provincies vastgestelde beleid dienaangaand, gelijk te stellen aan een instemming. Binnen de gestelde termijn hebben wij geen reactie van het college ontvangen.

OVERWEGINGEN EN TOETSINGEN

1 Wettelijk kader – Natuurbeschermingswet 1998

1.1 Natura 2000-gebieden

Artikel 19d van de Nbw 1998 heeft betrekking op de vergunningplicht in verband met Natura 2000-gebieden (habitatrictlijn- en vogelrichtlijngebieden). Op grond van artikel 19d, eerste lid, van de Nbw 1998 is het verboden zonder vergunning van Gedeputeerde Staten projecten of andere handelingen uit te voeren die, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in een Natura 2000-gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

Uit jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State¹ blijkt dat een wijziging of uitbreiding van een veehouderij die stikstofdepositie tot gevolg heeft op voor stikstof gevoelige habitats en soorten binnen een Natura 2000-gebied vergunningplichtig is op grond van artikel 19d van de Nbw 1998. Behoudens ongewijzigde voorzetting op basis van een verleende omgevingsvergunning voorbereid met hoofdstuk IX van de Nbw 1998, verleende Natuurbeschermingswetvergunning, project waar op basis van artikel 19kh, lid 7, van de Nbw 1998 het artikel 19d van de Nbw 1998 niet van toepassing is dan wel er sprake is van bestaand gebruik als bedoeld in artikel 19d, derde lid, van de Nbw 1998 is bij het oprichten, uitbreiden en wijzigen van het project of andere handelingen van voornoemde situaties een Natuurbeschermingswetvergunning noodzakelijk.

Bij de beoordeling van de vergunningaanvraag wordt op grond van artikel 19e van de Nbw 1998 rekening gehouden met de gevolgen die het aangevraagde project, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, kan hebben voor een Natura 2000-gebied.

Programmatische aanpak stikstof

Op 1 juli 2015 is de wijziging van de Nbw 1998 in werking getreden. Hierin is het Programma aanpak stikstof opgenomen en de daarmee samenhangende wijziging in relatie tot de beoordeling van stikstof. In artikel 19kh en verder van de Nbw 1998 is aangegeven hoe de PAS is opgebouwd. Daarnaast zijn op 1 juli 2015 tevens de Regeling programmatische aanpak stikstof, het Besluit grenswaarden programmatische aanpak stikstof en de Beleidsregel toedeling ontwikkelingsruimte PAS segment 2 Noord-Brabant in werking getreden. In de Regeling is ondermeer aangegeven welke activiteiten in de PAS zijn opgenomen als bestaande activiteit (artikel 5, lid 5, van de regeling). Vanaf deze bestaande activiteit is bij verdere uitbreiding noodzakelijk dat vooraf wordt bezien of ontwikkelingsruimte kan worden toegedeeld.

Op basis van artikel 19kh, lid 9, van de Nbw 1998 worden bij het nemen van een besluit als bedoeld in artikel 19km, lid 1, van de Nbw 1998 de Natura 2000-gebieden waarvan de stikstofdepositie de waarde uit het Besluit grenswaarden programmatische aanpak stikstof (hierna: Besluit grenswaarden) niet overschrijdt niet betrokken. De aanvraag is op het moment dat deze ontvankelijk was als zodanig ook in AERIUS opgenomen.

¹ O.a. uitspraak van 31 maart 2010, zaaknummer 200903784/1/R2 en uitspraak van 7 september 2011, zaaknummer 201003301/1/R2.

Voor de vaststelling of een project of een andere handeling wat betreft stikstofdepositie een verslechterend of verstorend effect kan hebben wordt deze berekend met gebruikmaking van AERIUS Calculator (verder AERIUS) versie 2014.1².

In de PAS is ruimte voor economische ontwikkelingen die stikstofdepositie veroorzaken op Natura 2000-gebieden. Deze depositieruimte is allereerst beschikbaar voor autonome ontwikkelingen. Daarnaast is er ruimte beschikbaar voor projecten en andere handelingen waarvan de veroorzaakte stikstofdepositie onder de grenswaarde blijft en geen overige effecten veroorzaakt. Het overige gedeelte van de depositieruimte kan als de ontwikkelingsruimte worden toegedeeld aan (deels prioritaire) projecten en andere handelingen. Dit wordt in toedelingsbesluiten (besluiten als bedoeld in 19km, aanhef en onder 1) vastgelegd.

De ontwikkelingsruimte wordt bepaald ten opzichte van:

- de verleende Natuurbeschermingswetvergunning of omgevingsvergunning inclusief verklaring van geen bedenkingen voor de Nbw 1998 voor het hoogst belaste of meest nabij gelegen Natura 2000-gebied,
- een project als bedoeld in artikel 19kh, lid 7, waarvoor op basis van artikel 19koa een melding is ingediend, dan wel;
- de hoogste feitelijke depositie binnen de periode van 1 januari 2012 tot en met 31 december 2014. Deze hoogste depositie moet passend zijn binnen de kaders van de op dat moment geldende toestemming en mag niet meer zijn dan de op 1 januari 2015 geldende toestemming.

Beleidsregels toedeling ontwikkelingsruimte PAS Noord-Brabant segment 2

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant hebben voor het toedelen van de vrij beschikbare ontwikkelingsruimte (segment 2) aan projecten en andere handelingen een beleidsregel vastgesteld. In deze beleidsregel wordt bepaald hoe Gedeputeerde Staten met haar bevoegdheid met betrekking tot het toedelen van ontwikkelingsruimte willen omgaan. Wanneer aan de beleidsregel wordt voldaan zullen Gedeputeerde Staten de beschikbare ontwikkelingsruimte toedelen.

Referentiedatum

Ten aanzien van andere effecten dan als gevolg van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden, buitenlandse Natura 2000-gebieden en Natura 2000-gebieden niet opgenomen in de PAS wordt op basis van artikel 19kr van de Nbw 1998 de voor het betreffende Natura 2000-gebied geldende referentiedatum betrokken.

Uit jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State blijkt tevens dat bij de beoordeling van de aanvraag moet worden uitgegaan van de vergunde situatie met de laagste emissie in de periode vanaf de referentiedatum³.

² Opgenomen in artikel 1 en 2 van de Regeling Programmatische aanpak stikstof

³ Hierbij gelden later verleende vergunningen krachtens de Wabo, de Wet milieubeheer of Hinderwet of ingediende meldingen op basis van het Besluit melkrundveehouderij milieubeheer, het Besluit landbouw milieubeheer of het Activiteitenbesluit, voor zover hierin een lagere ammoniakemissie is vergund of gemeld, als uitgangssituatie.

2 Mogelijke effecten van het project

Er zijn mogelijke negatieve effecten te verwachten van stikstofdepositie als gevolg van de uitstoot van stikstof. In voedselarme ecosystemen, zoals aanwezig in de nabij gelegen natuurgebieden, leidt een overmaat⁴ aan stikstofdepositie tot een ongewenste toename aan voedingsstoffen en verzuring. Overige effecten worden, gelet op de gegevens in de aanvraag, de aard van de voorgenomen activiteit en de afstand tot de relevante beschermde gebieden, uitgesloten.

3 Stikstofdepositie

3.1 Beoogde situatie in aanvraag

Er wordt vergunning gevraagd voor de beoogde activiteiten zoals weergegeven in onderstaande tabel.

Tabel 1. Aangevraagde situatie

Diercategorie, huisvestingssysteem, (Rav-code ⁵)	stal (nr)	aantal dieren	NH ₃ -emissie factor (kg/d/jr)	NH ₃ -emissie (kg/jr)
Vrouwelijk jongvee tot 2 jaar, overige huisvestingssystemen (A 3.100)	1	70	4,4	308,0
Vrouwelijk jongvee tot 2 jaar, overige huisvestingssystemen (A 3.100)	2	8	4,4	35,2
Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar, overige huisvestingssystemen, beweiden ten minste 720 uur in een kalender jaar (PAS 2015.08-01) (A 1.100)	2	26	12,35	321,10
Vrouwelijk jongvee tot 2 jaar, overige huisvestingssystemen (A 3.100)	3	62	4,4	272,8
Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar, overige huisvestingssystemen, beweiden ten minste 720 uur in een kalender jaar (PAS 2015.08-01) (A 1.100)	4	174	12,35	2.148,90
Totaal				3.086,00

3.2 Verordening stikstof en Natura 2000 Noord-Brabant 2013

Als sprake is van een stal of stallen die vallen onder de definitie zoals bedoeld in artikel 1, lid 2, van de Verordening stikstof en Natura 2000 Noord-Brabant 2013 moet deze (gemiddeld) voldoen aan de technische eisen zoals die zijn opgenomen in bijlage 2 van deze Verordening. Het verlenen van de Natuurbeschermingswetvergunning houdt niet in dat Gedeputeerde Staten aangeven dat daarmee ook wordt voldaan aan de bepalingen uit de Verordening stikstof en Natura 2000 Noord-Brabant 2013. Vanuit toezicht en handhaving zal op de bepalingen van de Verordening worden toegezien.

⁴ Alterra-rapport nr. 2397 (Wageningen, 2012) geeft een overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op de habitattypen en leefgebieden binnen Natura 2000-gebieden.

⁵ Stalsysteem weergegeven door code zoals opgenomen in de Regeling ammoniak en veehouderij, Staatscourant 2015, nr. 16866 (1 juli 2015), in werking getreden op 1 augustus 2015.

3.3 Uitgangssituatie

PAS-gebieden

Op basis van de PAS wordt voor Natura 2000-gebieden voor de uitgangssituatie uitgegaan van de bestaande activiteit⁶, met de hoogst veroorzaakte stikstofdepositie passend binnen de ingediende melding op grond van het Besluit landbouw milieubeheer d.d.28 februari 2011.

Voor de effecten van stikstof op de leefgebieden van soorten in Natura 2000-gebieden opgenomen in de PAS verwijzen wij naar paragraaf 3.4.

Tabel 2. Bestaande activiteit

Beschermd natuurgebied	Datum hoogste depositie bestaande activiteit	kg NH ₃ per jaar totaal
'Grote Peel', 'Weerter- en Budelerbergen & Ringselven', 'Deurnsche Peel & Mariapeel' en 'Maasduinen'	Feitelijk gebruik d.d. 16 augustus 2014	2.729,05

3.4 Effecten stikstofdepositie op beschermde natuurgebieden

Uit de tabellen 1 en 2 blijkt dat er in de aangevraagde situatie sprake is van een toename van ammoniakemissie. Voor deze ontwikkeling is ontwikkelingsruimte nodig ten opzichte van de feitelijke situatie.

Om een goed beeld te krijgen van de stikstofdepositie op de beschermde gebieden, is de depositie berekend op verschillende punten. De berekeningen zijn uitgevoerd met het rekenmodel AERIUS. Uit de berekeningen blijkt dat er in de aangevraagde situatie op de Natura 2000-gebieden 'Grote Peel', 'Weerter- en Budelerbergen & Ringselven', 'Deurnsche Peel & Mariapeel' en 'Maasduinen' sprake is van een stikstofdepositie boven de grenswaarde op 8 september 2015. De grenswaarde is bepaald op het moment van het ontvankelijk zijn van de aanvraag.

Er zijn berekeningen uitgevoerd van de stikstofdepositie in de aangevraagde situatie en de stikstofdepositie in de feitelijke situatie. Uit de berekeningen blijkt dat er in de aangevraagde situatie sprake is van een toename van stikstofdepositie ten opzichte van de feitelijke situatie. Dit is inzichtelijk gemaakt in de aanvraag.

In onderstaande tabel zijn de maximale depositiewaarden weergegeven voor de meest nabijgelegen en/of hoogst belaste beschermde natuurgebieden.

⁶ Betreft de stikstofdepositie die in de periode van 1 januari 2012 tot en met 31 december 2014 ten hoogste werd veroorzaakt als gevolg van hetgeen daadwerkelijk plaatsvond binnen de kaders van een op 1 januari 2015 geldende omgevingsvergunning of vergunning of melding krachtens de Wet milieubeheer of Hinderwet (Regeling art 5, lid 6). of een verleende Natuurbeschermingswetvergunning.

Tabel 4. Stikstofdepositieberekeningen (mol N/ha/jr)

Gebied	Stikstofdepositie in uitgangssituatie	Stikstofdepositie aangevraagd	Hoogste projectverschil	Hoogste projectbijdrage
'Grote Peel'	1,33	1,51	+0,18	1,57
'Weerter- en Budelerbergen & Ringselven'	1,14	1,29	+0,15	1,29

Uit de AERIUS-berekeningen blijkt dat de stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden 'Grote Peel' en 'Weerter- en Budelerbergen & Ringselven' een toename laat zien van respectievelijk 0,18 en 0,15 mol N/ha/jr ten opzichte van de uitgangssituatie.

Er zijn mogelijk effecten van stikstofdepositie op de leefgebieden van beschermde vogel- en habitatrictlijnsorten in de Natura 2000-gebieden 'Grote Peel', 'Weerter- en Budelerbergen & Ringselven', 'Deurnsche Peel & Mariapeel' en 'Maasduinen'. Uit de AERIUS-berekeningen bij de aanvraag is gebleken dat er sprake is van een stikstofdepositie boven de grenswaarde. Op basis van de passende beoordeling van de PAS, waar de gebiedsanalyses onderdeel van uit maken, kan worden geconcludeerd dat mogelijk significant negatieve effecten, wat betreft stikstofdepositie, op deze leefgebieden van soorten kunnen worden uitgesloten.

3.5 Overwegingen effecten op beschermde gebieden

Op 14 april 2015 hebben wij ingestemd met het Programma aanpak stikstof 2015-2021. Dit programma is een instrument om Natura 2000-doelstellingen te realiseren en tegelijk ruimte te scheppen voor bestaande en nieuwe economische ontwikkelingen. Het programma is passend beoordeeld, waarbij getoetst is of de uitvoering van het programma een risico vormt voor de instandhoudingsdoelstellingen van individuele Natura 2000 gebieden, opgenomen binnen de PAS. De passende beoordeling bestaat uit een generiek deel (bronmaatregelen, monitoring, et cetera) en uit gebiedsanalyses die de ecologische onderbouwing vormen dat met het programma de stikstofgevoelige Natura 2000 doelstellingen (op termijn) gerealiseerd kunnen worden en er ontwikkelingsruimte beschikbaar kan worden gesteld voor economische ontwikkelingen.

In de gebiedsanalyse per Natura 2000-gebied is verzekerd dat door de uitvoering van een gebalanceerd en robuust pakket aan herstelmaatregelen, in de eerste programmaperiode geen verslechtering optreedt van alle voor stikstof gevoelige habitattypen en habitats van soorten. Bij deze beoordeling is uitgegaan van de achtergrondwaarde tot 2015. In deze achtergrondwaarde zijn alle voor de aanvang van het programma feitelijke emissies verdisconteerd, zoals blijkt uit de grootschalige concentratie en depositiekaarten Nederland (GCN en GDN). Deze emissies hebben al voor de aanvang van het programma plaatsgevonden en hebben als uitgangspunt gediend voor de passende beoordeling. Voor de depositie als gevolg van deze emissies is derhalve geen ontwikkelingsruimte nodig.

De aangevraagde activiteit veroorzaakt stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden met habitattypen en/of soorten die negatief worden beïnvloed door een overmaat aan stikstofdepositie. Door de maatregelen in de PAS is het mogelijk om voor deze activiteit een vergunning te verlenen. Bij het verlenen van deze toestemming baseren wij ons op de passende beoordeling die voor de PAS is opgesteld. De conclusie van de passende beoordeling van het programma 2015-2021 is dat kan worden uitgesloten dat de natuurlijke kenmerken van de in het programma opgenomen Natura 2000 gebieden worden aangetast. Deze conclusie is kort samengevat gebaseerd op:

- het oordeel in de gebiedsanalyse voor elk Natura 2000-gebied opgenomen binnen de PAS dat er wetenschappelijk gezien geen twijfel is dat met het beschikbaar stellen van ontwikkelingsruimte en depositieruimte voor economische ontwikkelingen met de PAS de instandhoudingsdoelstellingen voor de voor stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden van soorten op termijn worden gehaald en dat behoud is geborgd;
- een beoordeling van de ontwikkeling van de stikstofdepositie, waarbij sprake is van een vermindering van de depositie ten opzichte van de situatie zonder de PAS;
- de vaststelling dat de PAS voldoet aan de voorwaarden die verzekeren dat het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen van de betrokken Natura 2000-gebieden niet in gevaar komt;
- de vaststelling dat de PAS, in het geval dat nieuwe inzichten of ontwikkelingen daartoe aanleiding geven op basis van adequate monitoring, tijdig kan worden bijgesteld.

Met onze instemming met het Programma aanpak stikstof 2015-2021 hebben wij ook ingestemd met bovenstaande conclusie van de passende beoordeling van dit programma.

Voor onderhavige voorgenomen project is sprake van een toename van stikstofdepositie en is ontwikkelingsruimte benodigd. Gelet op het bovenstaande zijn wij van mening dat de gevraagde vergunning kan worden verleend voor de beoogde activiteit en de daarbij behorende stikstofdepositie. In de bijlage uit AERIUS Register (zie bijlage 1) is de benodigde ontwikkelingsruimte weergegeven.

De claim op ontwikkelingsruimte hebben wij getoetst aan de Beleidsregel toedeling ontwikkelingsruimte. Wij hebben vastgesteld dat de gevraagde ontwikkelingsruimte de maximaal beschikbare ontwikkelingsruimte binnen de (PAS-)periode niet overschrijdt en de activiteit betrekking heeft op een situatie waarvoor al eerder een salderingsbesluit is afgegeven in het kader van de Verordening stikstof en Natura 2000 Noord-Brabant (2013).

We hebben vastgesteld dat aan de Beleidsregel toedeling ontwikkelingsruimte Noord-Brabant segment 2 wordt voldaan. De gevraagde ontwikkelingsruimte is beschikbaar en kan worden toebedeeld. De beoogde ontwikkeling moet, in overeenstemming met de beleidsregel, binnen twee jaar nadat dit besluit onherroepelijk is geworden, zijn gerealiseerd. Mocht dit niet het geval zijn dan kunnen wij de vergunning intrekken overeenkomstig de beleidsregel.

Voor de leefgebieden van beschermde vogel- en habitatrictlijnsoorten in de Natura 2000-gebieden 'Groote Peel', 'Weerter- en Budelerbergen & Ringselven', 'Deurnsche Peel & Mariapeel' en 'Maasduinen' is op basis van de passende beoordeling van de PAS voldoende onderbouwd dat mogelijk significant negatieve effecten, wat betreft stikstofdepositie, op de leefgebieden van soorten kunnen worden uitgesloten.

Uit de aanvraag blijkt dat er, naast de effecten van stikstof, geen andere negatieve effecten te verwachten zijn die de natuurlijke kenmerken van de diverse beschermde gebieden kunnen aantasten.

3.6 Conclusie

Op grond van bovenstaande beoordeling concluderen wij dat, bij toedeling van ontwikkelingsruimte, de aangevraagde activiteit, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, niet kan leiden tot verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in de Natura 2000-gebieden 'Grote Peel', 'Weerter- en Budelerbergen & Ringselven', 'Deurnsche Peel & Mariapeel' en 'Maasduinen' en geen significant verstorend effect kan hebben op de soorten waarvoor de gebieden zijn aangewezen. Wij verlenen de gevraagde vergunning ingevolge artikel 19d van de Nbw 1998.

- Bijlage 1:** AERIUS Register: verschilberekening en toedeling ontwikkelingsruimte (kenmerk: 2Doa3kg9Ds (22 september 2015)).
- Bijlage 2:** AERIUS-berekening beoogde situatie (kenmerk: 2FUXXKNzqa (08 september 2015)).

KENNISGEVING NATUURBESCHERMINGSWET 1998, Landbouwbedrijf Swinkels, Beliënberkdijk 7 te Someren, Z/006736

Beschikking

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant maken bekend dat zij op 14 december 2015 een vergunning ex artikel 19d van de Natuurbeschermingswet 1998 hebben verleend (kenmerk: Z/006736/23205) aan Landbouwbedrijf Swinkels, Beliënberkdijk 7, 5712 SE te Someren voor het wijzigen/uitbreiden van een veehouderij, voor de locatie Beliënberkdijk 7, 5712 SE te Someren, in de gemeente Someren. De vergunning is verleend voor onbepaalde tijd.

Ten aanzien van het ontwerpbesluit zijn zienswijzen naar voren gebracht. Het definitieve besluit is niet gewijzigd ten opzichte van het ontwerpbesluit.

De aanvraag, het definitieve besluit en de bijbehorende stukken liggen vanaf 15 december 2015 tot en met 25 januari 2016 6 weken **ter inzage** bij de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN), Victorialaan 1 b-g, 5213 JG te 's-Hertogenbosch. Telefoonnummer (0485) 729 189. Het besluit is digitaal op te vragen via e-mail info@odbn.nl of terug te vinden op de website www.brabant.nl/loket/verleende-vergunningen.

Tegen dit besluit kan na bekendmaking beroep worden ingesteld door:

- belanghebbenden die een zienswijzen naar voren hebben gebracht over het ontwerpbesluit;
- belanghebbenden die redelijkerwijs niet kunnen worden verweten geen zienswijzen naar voren te hebben gebracht over het ontwerpbesluit.

Aan deze procedure is een kenmerk gekoppeld. Gelieve bij correspondentie het kenmerk te vermelden.

Het beroepschrift moet worden gericht en gezonden aan de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA te Den Haag.

Het besluit treedt in werking, ook al wordt een beroepschrift ingediend. Het is daarom mogelijk om gelijktijdig met of na het indienen van een beroepschrift een zogenaamde "voorlopige voorziening" te vragen bij de Voorzitter van de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State te Den Haag.

's-Hertogenbosch, december 2015